

تاثیرات کمال گرایی والدین بر پیشرفت تحصیلی فرزندان

نادیا دریس

فارغ التحصیل کارشناسی روانشناسی

چکیده

کمال گرایان تمایل دارند به وسیله برتری، پیروزی و تسلط بر اضطراب ها و ترس های خود غلبه کنند. آنها تلاش می کنند با ارائه ارزش ها و صفات عالی اخلاقی، دیگران را به اطاعت و پیروی از خود وادار کنند. همچنین آنها در نظر عواطف و احساسات خود، سرد و جدی هستند. تمایل به کمال و خوبی در انسان طبیعی است و به خودی خود ایرادی ندارد. اما وقتی کمال گرایی به شکل نابهنجاری بروز می کند، می تواند با کمبود اعتماد به نفس، روان رنجوری و آسیب های روانی همراه باشد. در واقع، کمال گرایی به عنوان یک فاکتور مثبت و مفید نیز مطرح می شود، اما باید توجه کنیم که ابعاد ناسالم آن با مشکلات روانی همراه است. هدف از این مقاله بررسی تاثیرات کمال گرایی والدین بر پیشرفت تحصیلی فرزندان است. در مقاله مورد بررسی، با استفاده از منابع موجود در کتابخانه و انجام مطالعات و سندکاوی، داده های لازم جمع آوری و تجزیه و تحلیل شده است.

واژگان کلیدی: کمال گرایی والدین، پیشرفت تحصیلی، فرزندان مقطع ابتدایی

مقدمه

کمال گرایی والدین موضوعی است که علاوه بر تأثیری که در زندگی خودشان دارد، روی زندگی و آینده فرزندان نیز تأثیر می گذارد. والدین کمال گرا، علاوه بر اینکه خود را در خطر قرار می دهند، تأثیرات منفی بسیار زیادی نیز روی زندگی و آینده فرزندان خود دارند. والدین کمال گرا معمولاً به دنبال دستیابی به آرزوها و خواسته های کودکی خود از طریق فرزندان هستند و ممکن است فرزندان خود را برای دستیابی به خواسته های گذشته خود بیش از هر موقع دیگری تحت فشار قرار دهند. معمولاً والدین کمال گرا، انتظار موفقیت و بهترین بودن را از فرزندان خود دارند (احمدی و عبادی پور، ۱۴۰۱).

کمال گرایی یکی از سازه های شخصیتی است که نقش . در سازش یافتگی افراد ایفاء می نماید. هم اکنون کمال گرایی به عنوان یک سازه چندبعدی در نظر گرفته میشود که این ابعاد میتوانند از نظر همیستگی و نتایج تفاوت زیادی داشته باشند. فلت، هویت و دی روساه (۱۹۹۱) کمال گرایی را پدیده ای چندبعدی میدانند که شامل کمال گرایی خودمدار کمال گرایی دیگر مدار و کمال گرایی جامعه مدار میباشد کمال گرایی خودمدار عبارت است از میل به تعیین معیارهای غیر منطقی برای خود تمرکز بر مشکلات و نقص ها در عملکرد و مشاهده دقیق رفتار و عملکرد خود کمال گرایی دیگر مدار به معنی داشتن انتظارات منفی و بیش از حد و ارزیابی انتقادی دیگران و کمال گرایی جامعه مدار به احساس شدید رعایت معیارها و انتظارات القاء شده از طرف جامعه و افراد مهم به دلیل کسب تأیید میباشد کمال گرایی با تعیین معیارهای سطح بالا از عملکرد منجر به فشار روانی برای افراد می شود. (صادقی، غلامحسین، ۱۴۰۱).

بدون شک، دانش آموزان نقش بسیار مهمی در پیشرفت و توسعه هر کشوری دارند. آنها قشر کارآمد و آینده ساز هستند و طبقه ای که بخش عمده ای از برنامه ریزی و بودجه کشور را به خود اختصاص می دهند. پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تأثیر مهمی در موفقیت های آینده شان دارد. بنابراین، شناسایی و توجه به عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی آنها یک گام مهم برای توسعه پایدار است. پژوهش ها نشان می دهند که پیشرفت تحصیلی دانش آموزان به عنوان یکی از نشانگرهای برجسته و مهم عملکرد یک سیستم آموزشی محسوب می شود. به همین دلیل، موفقیت هر سیستم آموزشی به اندازه ای است که بتواند به عملکرد مورد انتظار در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دست یابد. به طور کلی، برای بهبود پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، می توان از روش ها و استراتژی هایی مانند بهبود کیفیت آموزش و تدریس، ارائه محتواهای جذاب و متنوع، ایجاد محیط های یادگیری مؤثر و حمایت از نیازهای شخصی و توانمندی های هر دانش آموز استفاده کرد. همچنین، مشارکت والدین، توجه به سلامت روانی و اجتماعی دانش آموزان، و ایجاد فرصت های آموزشی مناسب برای همه دانش آموزان نیز بسیار مهم هستند. در نهایت، برای توسعه پایدار یک جامعه، لازم است تمامی نظام های آموزشی، منابع لازم را برای بهبود پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بکار گیرند و بتوانند آنها را در راه رسیدن به آینده ای روشن و موفقیت آمیز همراهی کنند (قنیری و سلطان زاده، ۱۳۹۵).

اینجین دمیر (۲۰۰۹) بیان کرد که پیشرفت تحصیلی به همان اندازه آموزش رسمی، محصول خانواده، جامعه و تعامل همسالان است. پیشرفت تحصیلی در حوزه آموزش بسیار مهم است زیرا توانایی دانش آموز را در رابطه با محتوای آموزشی مشخص میکند. در واقع پیشرفت تحصیلی یا تمرکز بر محتوای آموزشی در بین دانش آموزان رقابت ایجاد میکند و برای کسب موفقیت در دانشگاه و زندگی حرفه ای فرد حائز اهمیت است. پیشرفت تحصیلی یک دانش آموز نشانگر میزان موفقیت اوست و در آموزش از نقشی محوری برخوردار است (کوئتزی^۱، ۲۰۱۱). به رغم گسترش ادبیات پژوهشی در قلمرو شناسایی عوامل روان شناختی و تحصیلی در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، پژوهشهای معدودی توانسته اند در درک روابط بین عوامل تأثیرگذار در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان سودمند باشند (شکولاکو^۲، ۲۰۱۳).

پیشرفت تحصیلی به عنوان یکی از ابعاد پیشرفت در نظام آموزش و پرورش است، که به معنی موفقیت دانش آموزان در گذراندن دروس یک پایه تحصیلی مشخص و یا موفقیت در امر یادگیری مطالب درسی می باشد و مخالف آن، افت تحصیلی است که از معضلات و مشکلات نظام آموزشی می باشد و به صورت های مختلف، مثل عدم موفقیت دانش آموزان در دستیابی به اهداف مقاطع تحصیلی مربوطه و یا مردودی و یا تکرار واحدهای درسی مربوطه و ترک تحصیل زودرس و بالاترکلیفی خود را نشان می دهد. در مقابل افت تحصیلی نیز کاهش عملکرد تحصیلی دانش آموز از سطح رضایت بخش به سطح نامطلوب است و یکی از مشکلات عمده نظام های آموزشی در دنیای کنونی است به طوری که هر سال مقادیر زیادی از امکانات مالی و نیروهای انسانی، آموزشی و پرورشی به این معضل اختصاص می یابد. براساس نظر معلمان در درجه اول مسائل خانوادگی و اجتماعی و سپس به ترتیب عدم توانایی و عدم کوشش سبب افت تحصیلی دانش آموزان شده است (باغدار سعدآباد، ۱۴۰۰).

بیان مسئله و ضرورت پژوهش

تغییرات سریع و پیچیده در جوامع انسانی می تواند تأثیر قابل توجهی بر روش های فرزندپروری داشته باشد. خانواده ها در حال حاضر تلاش می کنند از همان اوایل کودکی فرزندان خود را برای رقابت با همسالانشان آماده کنند. این رویکرد تربیتی بر این اساس است که فرزندان فقط زمانی ارزش خود را می دانند که تأیید والدین خود را بگیرند. به عنوانی که تأیید والدین و دیگران نقش مهمی در ساختار شخصیت افراد دارد، والدین تلاش می کنند تا انتظارات خود را برای فرزندانشان برآورده کنند. اما این حساسیت و توجه بیش از حد و توقعات بیش از اندازه می تواند تأثیراتی روی عوامل شخصیتی و روان شناختی فرزندان داشته باشد. به عنوان مثال، این نوع فرزندپروری می تواند منجر به افزایش استرس در فرزندان شود. فشار برای پاسخگویی به انتظارات والدین و دیگران ممکن است باعث افزایش اضطراب و کاهش اعتماد به نفس شود. همچنین، فرزندان ممکن است در تلاش برای جلب توجه و تأیید والدین، خود را در مسیر خودشان از دست دهند و از ارزش ها و اهداف شخصی خود دور شوند. بنابراین، برای فرزندپروری سالم و موفق، مهم است که والدین به توازن مناسب بین توجه و حمایت از فرزندان خود و ایجاد فضایی برای رشد و توسعه شخصی آنها توجه کنند. نیاز است که والدین به تأیید و اعتماد به نفس فرزندان خود بپردازند و آنها را برای تحقق اهداف شخصی خود تشویق کنند. همچنین، درک و درک روانی از نیازها و توانمندی های فرزندان می تواند به آنها در رشد و توسعه مناسب کمک کند (رحمت زهی و خدانظر، ۱۳۹۷).

¹ -Coetzee

² -Shkullaku

کمال‌گرایی به عنوان یک ویژگی شخصیتی می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر رفتار فرد داشته باشد. این مفهوم به صورت گسترده تحت توجه روانشناسان قرار گرفته است، اما هنوز به عنوان یک پدیده ناشناخته و ناسازگار تعریف شده است. کمال‌گرایی می‌تواند به صورت بهنجار یا نوروتیک باشد. به عبارت دیگر، در برخی افراد می‌تواند به طور معمول و منطقی باشد، در حالی که در برخی دیگر ممکن است به صورت ناسالم و مضر بروز یابد. کمال‌گرایی به عنوان یک عامل تهدید کننده می‌تواند در رشد بی‌اشتهایی روانی و پرخوری روانی تأثیر بگذارد. این به این معنی است که فرد ممکن است به دنبال رسیدن به استانداردها و انتظارات بسیار بالا باشد و این می‌تواند منجر به استرس و ناامیدی شود. همچنین، شواهدی نیز وجود دارد که نشان می‌دهد کمال‌گرایی می‌تواند راه‌هایی را برای درمان موفقیت‌آمیز افسردگی معتدل و شدید مانع شود. همچنین، در برخی موارد، کمال‌گرایی ممکن است به بخشی از اختلال شخصیت وسواسی-اجباری نیز تعلق بگیرد. والدین کمال‌گرا نه تنها ممکن است به تحقیر موفقیت‌های خود بپردازند، بلکه ممکن است تلاش‌ها و پیشرفت کودکان خود را نیز دشوار ببینند. آنها ممکن است به جای تشویق و پاداش برای تلاش‌های کودکان، همچنان انتظار کارهای بهتری از آنها داشته باشند و به آنها هشدار دهند. این نوع رفتار والدین می‌تواند در کودکان احساس ناکامی و عدم قدرت در مواجهه با انتظارات پدر و مادر را ایجاد کند. به طور کلی، برای رشد و توسعه سالم کودکان، مهم است توجه والدین به تشویق، قدردانی و ارزش‌گذاری از تلاش‌ها و پیشرفت‌های کودکان باشد. همچنین، به آنها اجازه داده شود تا به تدریج مهارت‌های خود را درک کنند و به توانایی‌هایشان اعتماد به نفس پیدا کنند (جعفریان و همکاران، ۱۳۹۷). دانش‌آموزانی که موفقیت را به عوامل درونی مرتبط می‌کنند، انتظار موفقیت‌های بعدی را دارند. زیرا آنها اعتقاد دارند که توانایی‌ها و صفات شخصی خود می‌تواند مجرمان موفقیت‌های آینده باشند. این نوع اعتقاد به معنای ایجاد انگیزه و امید در فرد است و می‌تواند او را به سمت تلاش بیشتر و توسعه مهارت‌های خود سوق دهد. از سوی دیگر، دانش‌آموزانی که شکست را به عوامل بیرونی نسبت می‌دهند ممکن است انتظار مواجهه با شکست را داشته باشند، مگر اینکه خود را توانمند در نظر بگیرند و به فعالیت‌های خود بررسی کنند. بررسی عوامل شکست و یادگیری از آنها می‌تواند به افراد کمک کند تا در آینده موفقیت‌های بیشتری را تجربه کنند. در نتیجه، نسبت دادن موفقیت به عوامل درونی، انتظار موفقیت‌های بعدی فرد را پیش‌بینی می‌کند. این اعتقاد به فرد انگیزه و امید می‌دهد تا به تلاش بیشتر بپردازد و در نهایت به موفقیت‌های بیشتر دست یابد (لطفی و همکاران، ۱۳۹۶).

در برخی مطالعات، نشان داده شده است که در برخی دروس، دختران ممکن است نمرات کلاسی بالاتری را کسب کنند و پسران امتیازهای بهتری در آزمون‌های رسمی بگیرند. اما این موضوع به صورت کامل به عوامل مختلفی بستگی دارد. یکی از عوامل مهم در این موضوع می‌تواند رویکرد تحصیلی مختلف بین دختران و پسران باشد. به طور کلی، تحقیقات نشان می‌دهد که دختران به طور معمول به روش‌های مطالعه سازنده و مراقبتی تمایل دارند و معمولاً برای اطمینان از درک کامل مطالب و اخذ نمره‌های بالا تلاش می‌کنند. از طرف دیگر، پسران به طور کلی ممکن است به روش‌هایی مانند حفظ و فهم سریع متمرکز شوند تا امتیازات بالاتری در آزمون‌ها بگیرند. عوامل دیگری مانند تفاوت در علاقه و علاقه‌مندی به دروس مختلف، تفاوت در استرس و فشار آزمون، تفاوت در روش‌های تدریس و محیط آموزشی نیز می‌توانند نقشی در این تفاوت‌ها ایفا کنند. بنابراین، هرچند که در برخی موارد دختران می‌توانند نمرات کلاسی بالاتری را کسب کنند و پسران در آزمون‌های رسمی بهتر عمل کنند، اما این مسئله به عوامل متعددی بستگی دارد و نمی‌توان آن را به طور کلی برای همه دروس و شرایط کلی بیان کرد (ساندرز، دیویس، ویلیامز و ویلیامز، ۲۰۰۴؛ بریتنر، ۲۰۰۸؛ ویلینگهام و کول، ۲۰۱۳؛ به نقل از حجازی و همکاران، ۱۳۹۷).

آموزش و پرورش به عنوان یک نظام سرنوشت ساز در هر جامعه ای با صرف هزینه فراوان تعلیم و تربیت فرزندان واجب التعلیم آن جامعه را به عهده دارد. انتظار می رود که محصولات نهایی این سازمان در آینده از کارایی و بهره وری کافی برخوردار باشند (مهریان و همکاران، ۱۳۹۸). یکی از اهداف مهم که در این خصوص مطرح است موضوع پیشرفت تحصیلی است. پیشرفت تحصیلی یعنی موفقیت در یادگیری دروس مدرسه ای، وقتی فرد در یک موقعیت برنامه ریزی با هدفهای مشخص تحصیل قرار می گیرد و در صورتی که بتواند به تمامی هدفهای از پیش تعیین شده برسد پیشرفت تحصیلی کامل دارد و در صورتی که به برخی از هدفها برسد پیشرفت نسبی کسب کرده است (سیف، ۱۳۹۶). اگر تعلیم و تربیت نتواند نیروهای انسانی تحت آموزش خود را در قالب انواع تخصص ها و مهارت های مکمل و مورد لزوم جامعه درآورد و بدین ترتیب تواند به ایفای نقش خود در زمینه شکوفایی جامعه بپردازد، در واقع باید گفت که این امکانات و نیروها به هدر رفته است بنابراین تفکر عاقلانه حکم می کند که سرمایه ها و نیروهای به کار گرفته شده در تعلیم و تربیت به گونه ای برنامه ریزی و سازماندهی شود تا بتواند به اهداف مورد نظر خویش دست پیدا کند (ستایشی و همکاران، ۱۳۹۶). برای دستیابی به پیشرفت تحصیلی بایستی شرایط و عوامل گوناگونی فراهم و در نظر گرفته شود. به عبارت دیگر علاوه بر مؤلفه های درون مدرسه ای ویژگی های روان شناختی دانش آموزان نیز در پیشرفت تحصیلی آنان نقش تعیین کننده ای دارد (خطیبی و همکاران، ۱۴۰۰).

از وظایف اصلی آموزش و پرورش در هر کشوری انتقال میراث فرهنگی جامعه، پرورش استعداد های دانش آموزان و آماده کردن آنها برای شرکت فعال در جامعه است؛ بنابراین تعلیم و تربیت افراد به منظور تصدی امور مختلف ضروری مینماید و مسئله موفقیت یا عدم موفقیت در امر تحصیل از مهمترین دغدغه های نظام آموزشی در تمامی جوامع است. موفقیت و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نشان دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدفیابی و توجه به نیازهای فردی است. لذا نظام آموزشی را زمانی میتوان کارآمد و موفق دانست که پیشرفت تحصیلی دانش آموزان آن در مقاطع مختلف بیشترین و بالاترین رقم را داشته باشد (صبحی قراملکی، ۱۳۹۱). پیشرفت تحصیلی به توانایی آموخته شده یا اکتسابی فرد در موضوعات آموزشی اطلاق میشود که به وسیله آزمونهای فراگیری استاندارد شده یا آزمونهای معلم ساخته اندازه گیری میشود. به طور کلی این اصطلاح به معنای مقدار یادگیری آموزشی فرد است به طوری که بتوان آنها را در مقوله کلی عوامل مربوط به تفاوت های فردی و عوامل مربوط به مدرسه و نظام آموزش و پرورش مورد مطالعه قرار گرفت (دلیر ناصر و حسینی نسب، ۱۳۹۴). آگاهی از تأثیر مهم پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در سایر حوزه های زندگی متخصصان را بر آن داشته در زمینه بررسی متغیرهای مؤثر بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تلاشهایی صورت دهند (چانگ و همکاران، ۲۰۱۰؛ به نقل از عینی و همکاران، ۱۳۹۸). کمال گرایی به عنوان یک ویژگی شخصیتی و انگیزشی، رفتار فرد را تحت تأثیر قرار می دهد. گرچه در مفهوم کمال گرایی به صورت گسترده توجه روانشناسان را به خود اختصاص داده است. اما هنوز به عنوان پدیده ای تقریباً ناشناخته و ناسازگار تعریف شده است. سازه کمال گرایی می تواند بهنجار یا نورو تیک باشد. در واقع کمال گرایی مجموعه ای از الگوهای فکری محکوم به شکست است که برای رسیدن به اهداف غیرواقع بینانه، شما را وادار به تلاش میکنند. چنانکه آموخته های فرد متناسب با توان و استعداد های بالقوه اش باشد یا فاصله ای بین توان بالقوه و توان بالفعل دانش آموز نباشد می گوئیم پیشرفت تحصیلی اتفاق افتاده است (جعفری سرخه دیزج، ۱۴۰۰). لذا پژوهش حاضر درصدد بررسی تأثیر کمال گرایی والدین بر پیشرفت تحصیلی فرزندان است و درصدد پاسخگویی به این سوال است که آیا کمال گرایی والدین بر پیشرفت تحصیلی فرزندان تأثیر دارد؟

ادبیات پژوهش

مبانی نظری کمال گرایی

سازه کمال گرایی از دو دهه قبل تاکنون چه به لحاظ بالینی و چه به لحاظ روانشناسی شخصیت توجه گسترده ای را به خود معطوف داشته است و لذا پژوهش در زمینه ادبیات کمال گرایی نیز روند رو به رشدی داشته است (سومی و کاندا، ۲۰۰۲). در طول دو دهه گذشته تعداد روبه افزایشی از پژوهشها به نقش کمال گرایی به عنوان ساختاری روشنگر مهم و موثر در ارتباط با مسائل بسیاری از جمله ضعف سازگاری اشاره کرده اند (رایس و همکاران، ۲۰۰۶، به نقل از محرمی و عزیزی، ۱۴۰۲). جذابیت موجود در موضوع کمال گرایی به این خاطر است که نه تنها در گسترش و رشد، بلکه در حفظ مشکلات روان شناختی و سلامت دخالت دارد. کمال گرایی نقش مهمی در سبب شناسی حفظ و مسیر آسیبهای روانی بازی میکند و با مکانیزمهایی از جمله معیارهای افراطی که باعث ایجاد قوانین انعطاف ناپذیر برای عملکرد میشود و نیز رفتارهایی همچون اجتناب و ارزیابی مکرر عملکرد، سوگیری های شناختی همچون افکار دو مقوله ای توجه انتخابی به شکست و افزایش معیارها در مورد دستاوردها برجسته میشود (گلور و همکاران، ۲۰۰۷، به نقل از محرمی و عزیزی، ۱۴۰۲).

تعاریف کمال گرایی

اکثر تعاریف اولیه، کمال گرایی را ویژگی ناکارآمد در نظر میگیرند کمال گرایان افرادی با عقاید محکم و ثابت میباشند و سختی عقاید و انعطاف پذیری یکی از اولین خصوصیات است که درباره کمال گرایی مطرح میشود (برنز و فدوا، ۲۰۰۵، به نقل از محرمی و عزیزی، ۱۴۰۲). کمال گرایی به عنوان مجموعه ای از معیارهای بسیار بالا برای عملکرد است که با خود ارزیابی های منفی، انتقادات و سرزنش ها همراه است (فراست و همکاران، ۱۹۹۰، به نقل از محرمی و عزیزی، ۱۴۰۲). کمال گرایی ساختاری شخصیتی است که نشان دهنده تلاش برای دستیابی به استانداردهای بالا برای عملکرد و تمایل به ارزیابی خود به شیوه انتقادی است (فلت و هویت، ۲۰۰۶، به نقل از محرمی و عزیزی، ۱۴۰۲). اگرچه تعریف شاخص کمال گرایی حول محور معیارهای فردی بالا قرار دارد اما محققان تعاریف مختلفی از کمال گرایی ارائه داده اند.

تاریخچه کمال گرایی

از لحاظ تاریخی کمال گرایی به طور گسترده توسط نظریه پردازان روان تحلیل گر مورد بحث قرار گرفته است.

فروید فروید میل به کمال را جنبه ای از خودشیفتگی میدانست و قاطعانه آن را در حیطه اختلالات توروتیک قرار میداد. وی با توجه به نقش آسیب رای کمال گرایی این سازه را تمایل پایدار فرد به وضع معیارهای کامل و دست نیافتنی دانسته و آن را نوعی خودشیفتگی میداند که در قلمرو اختلالات توروتیک قرار میگیرد فروید در توصیف افراد کمال گرا بیان میکند که محرک اصلی در زندگی این افراد رسیدن به خوشبختی نیست بلکه تکامل و برتری یافتن است. آنها باید در هر کاری به حد کمال برسند و به بهترین نحو آن را انجام دهند و گرته راضی نخواهند شد. ترسیدن به کمال آنان را دچار اضطراب، افسردگی و احساس گناه میکند (بنسون، ۲۰۰۶، به نقل از محرمی و عزیزی، ۱۴۰۲).

فروید بر این باور بود که نظام روانی انسان دارای سه جزء نهاد، خود و فراخود است. فراخود تجسم ارزش های والدین و اجتماع است که فراخود بیشتر برای رسیدن به آرمانها است تا واقعیات فراخود بدون توجه به امکانات درباره درست بودن فعالیتهای فرد به قضاوت مینشیند تا ببیند آیا با ارزشهای اخلاقی جامعه مطابقت دارد یا خیر به عبارت دیگر فراخود سعی میکند فرد را به سمت کمال مطلق در اندیشه کلام و عمل هدایت کند و او را به سمت کوششهایی سوق دهد که به منظور تیل به کمال صورت میگیرد در واقع فروید کمال گرایی را رشد بیش از حد کارکرد فراخود میدانند که برای پیشرفت درخواستهای افراطی از فرد دارد این فراخود تنبیه گر ممکن است با ترغیب به پیشرفت افراطی، به پیامدهای ناگوار مانند تاکامی حتمی در پیشرفته آسیب پذیری در برابر شکست و احتمال خطر وقوع افسردگی، اضطراب امتحان و خودکشی منجر شود (تری شورت و همکاران، ۲۰۰۷، به نقل از محرمی و عزیزی، ۱۴۰۲).

هورنای هورتای کمال گرایی را به عنوان استبداد بایدها تعریف کرده و به ارتباط عمیق آن با طیف وسیعی از مشکلات آسیب شناختی اشاره داشته است. وی فهرستی مشتمل بر ده تیز را که در همه افراد کم و بیش وجود دارد نام میبرد. یکی از این تیازها میل به کمال و انتقادناپذیری است دارنده این نیاز پیوسته بیمناک است که مبدا مرتکب اشتباهی شود و مورد انتقاد قرار گیرد. چنین فردی میکوشد هیچ نقطه ضعفی از خود نشان ندهد و برای اینکه تقایص یا معایب خود را به صورت کامل از بین ببرد یا از نظر دیگران مخفی بدارد بی اندازه به انتقاد و ایراد حساس است و کمال مطلوب را جستجو می کند. البته تمایل انسان به حفظ ظاهر و تیاز او به کامل بودن امری طبیعی است ولی آنچه در شخص کمال گرا مورد بحث و قابل توجه است این است که تظاهر به قدری اغراق آمیز میشود که همه شخصیت او مبدل به یک ماسک میشود به طوری که احتیاجات واقعی او تحت الشعاع میل او قرار میگیرد به عقیده هورتای نظم دهی موشکافانه و دقیق خرده گیریها و عیب جوییهای مداوم و دیگر رفتارهایی از این قبیل که جنبه های مصنوعی و غیر طبیعی از نیاز به کسب بالاترین درجه از برتری را نشان میدهد از نشانه های عمده کمال گرایان است (هاس و همکاران ۲۰۰۲، به نقل از قدمی، ۱۳۹۲).

برترز: از نظر برترز کمال گرایی عبارت است از شبکه ای از شناختها شامل انتظارات تفسیر حوادث زندگی و ارزیابی از خود است. وی در توصیف افراد کمال گرا بیان میکند: آنها کسانی هستند که معیارهای غیر منطقی و بالایی برای خود در نظر گرفته اند به طور وسواس گونه به سوی اهداف تاممکن در تلاش هستند و ارزش خود را معادل درجه ای از آن معیارها که کسب کرده اند میدانند. هسته اصلی تعریف برترز از کمال گرایی تمایل پایدار فرد به وضع معیارهای کامل و دست نیافتنی و تلاش مداوم برای تحقق آنها است. برترز در تعریف خود از کمال گرایی اضافه میکند که تفکر کمال گرایان به شیوه همه یا هیچ است؛ که با تفکر افسرده ها در نظریه یک همخوانی دارد کمال گرایان معتقدند عملکرد باید کامل باشد و گرته ارزشی ندارد و اشتباهات کوچک برابر با شکست است (شافران و ماتسل، ۲۰۰۵، به نقل از قدمی، ۱۳۹۲).

فراست و همکاران جزء اولین افرادی بودند که ابعاد کمال گرایی را به شش بعد فردی و اجتماعی به شرح زیر تقسیم کردند:

۱. نگرانی در مورد اشتباهات که فرد واکنش منفی خود را نسبت به اشتباه خود بررسی میکند و آن را با شکست برابر می داند.
۲. تردید در مورد فعالیتهای که با شک و تردید فرد در مورد کیفیت عملکردش همراه است.
۳. معیارهای شخصی که شامل مجموعه ای از معیارهای افراطی است.

۴. انتظارات والدین که انتظارات تا معقول والدین را نسبت به فرزندان می سنجد

۵. انتقادگری والدین که به سرزنش بیش از حد کودکان از سوی والدین اشاره دارد.

۶. تمایل به نظم و سازمان دهی که تاکید بیش از حد بر اهمیت نظم و ترتیب دارد. فراست و همکاران (۲۰۰۳) معتقدند آن چه باعث تابهنجار بودن کمال گرایی میشود معیارهای شخصی افراطی نیست بلکه میل به خود انتقادگری شدید است که در افراد کمال گرای تابهنجار دیده میشود. در واقع این افراد پس از روی دادن اشتباهی فقط خود را مقصر میدانند و همین امر باعث میشود با سرزنش بیش از حد خود سلامت روان شناختی پایینی را تجربه کنند؛ هویت و فلت (۲۰۰۴) نشان دادند که کمال گرایی سازه ای چند بعدی است و سه جزء کمال گرایی درون شخصی بین شخصی و اجتماعی را با نامهای خویشتن مدار دیگر مدار و جامعه مدار به شرح زیر بیان کردند:

الف. کمال گرایی خویشتن مدار عبارت است از تمایل به وضع معیارهای غیر واقع بینانه برای خود و تمرکز بر تقص ها و شکستها در عملکرد همراه با خود نظارت گریهای دقیق و از یک سو با تلاش برای شکوفایی توانایی خود احساس لذت از تلاش و افزایش عزت نفس موفقیت و از سوی دیگر با مشخصه های منفی خود انتقادگری همراه است (مارتین و اشبی ۲۰۰۴ ، به نقل از محرمی و عزیز، ۱۴۰۲).

ب. کمال گرایی دیگر مدار این بعد از کمال گرایی با داشتن انتظارات افراطی و ارزشیابی انتقادی از دیگران همراه است. کمال گرایی دیگر مدار گرایش به داشتن انتشارات کمال گرایی از اشخاصی است که برای فرد اهمیت دارند. مثل انتظارات کمال گرایی والدین از فرزندان چنین والدینی رفتار فرزندان خود را تحت کنترل در می آورند.

ج. کمال گرایی جامعه مدار این بعد از کمال گرایی به احساس ضرورت رعایت معیارها و برآورده ساختن انتظارات تجویز شده از سوی افراد مهم به منظور کسب تایید توسط آنها اطلاق میشود کمال گرایی جامعه مدار شامل معیارهای کمال گرایی با غیر واقع بینانه تحمیلی از سوی دیگران است که دسترسی به این معیارهای کمال گرایی تحمیل شده اجتماعی اگر محال نباشد حداقل دشوار است کمال گرایی جامعه مدار با نیاز به تایید دیگران منبع کنترل بیرونی انتقاد خود بیش تعمیم دهی شکست سرزنش دیگران ترس از ارزیابی، منفی پذیرش دیگران استانداردهای اجتماعی ایده آل پارانویا پرخاشگری، وسواس فکری و عملی حساسیت بین، شخصی تا همسازی روان شناختی و ویژگیهای شخصیتی مرزی افسردگی و تورو زگرایی مرتبط میباشد. عامل مهمی که ابعاد کمال گرایی را متمایز میسازد ادراک توانایی کنترل کمال گرایی خویشتن مدار و دیگر مدار تحت کنترل فرد هستند و برعکس کمال گرایی جامعه مدار از ادراک انتظارات تحمیلی افراد دیگر ناشی میشود (پولن، ۲۰۰۳، به نقل از محرمی و عزیز، ۱۴۰۲).

اکثر تعاریف اولیه، عمدتاً کمال گرایی را به عنوان یک ویژگی ناکارآمد در نظر میگیرند. فیلسوفان و درمانگران اولیه کمال گرایی را جنیدی مهمی از رفتار انسانی میدانستند ژانت (۱۸۹۸) اولین فردی بود که در خصوص کمال گرایی نوشت او کمال گرایان را افرادی با عقاید محکم و ثابت می دانست. کمال گرایان افرادی با عقاید محکم و ثابت اند و سختی عقاید و انعطاف ناپذیری یکی از خصوصیات است که درباره ی کمال گرایی مطرح شد. کمال گرایی به عنوان مجموعه ای از معیارهای بالا برای عملکرد است که یا خودارزیابیهای منفی انتقادات و سرزنش خود همراه است. فلت هویت الیویر و مک دونالد (۲۰۰۱) کمال گرایی را سازه ای

چندبعدی شامل کمال گرایی خود محور کمال گرایی دیگر محور و کمال گرایی جامعه محور می دانند. هویت فلت و ادیگر (۱۹۹۵) بیان میکنند که کمال گرایی سازه ای چندبعدی است که دارای جنبه های بین فردی و درون فردی است. هویت و همکاران (۱۹۹۵) بحث میکنند که کمال گرایی دارای سه بعد است کمال گرایی خودمدار، کمال گرایی دیگر مدار و کمال گرایی اجتماع مدار کمال گرایان خودمدار استانداردها و انگیزهی بالایی برای کامل بودن دارند کمال گرایی خودمدار به خود انتقادی خشن و خواسته های دقیق از خود باز می

گردند، بنابراین کمال گرایی منبع و موضوع درونی می شود. کمال گرایان دیگر مدار بیشتر بر تکامل بودن دیگران تأکید می کنند تا ناکامل بودن خود. این نوع کمال گرایی دربرگیرندهی گرایش به داشتن معیارهای کمال رایانه برای اشخاصی است که برای فرد اهمیت بسیاری دارند. از آنجایی که کمال گرایی دیگر مدار همراه با عدم اعتمادیه نفس و احساس دشمنی نسبت به دیگران است میتواند موجب مشکلات بین فردی شود. کمال گرایان اجتماع مدار تمایل به ترس از ارزیابیهای منفی نشان دادن اضطراب اجتماعی و ناامیدی تمایل به توجه مثبت بیشتری از سوی دیگران، تعلل در کارها و احساسی خودآگاهی شدید در جمع و داشتن تیپ شخصیتی A دارند (حسینی خدیجه و همکاران، ۱۳۹۸).

فراست و همکاران (۱۹۹۱) جزء اولین افرادی بودند که ابعاد کمال گرایی را به شش بعد فردی و اجتماعی به شرح زیر تقسیم کردند:

۱. نگرانی در مورد اشتباه ها که فرد واکنش منفی خود را نسبت به اشتباه خود بررسی میکند و آن را با شکست برابر میداند.

۲. تردید در مورد فعالیتها که با شک و تردید فرد در مورد کیفیت عملکردش همراه است.

۳. معیارهای شخصی که شامل مجموعه ای از معیارهای افراطی است.

۴. انتظارات والدین که انتظارات نامعقول والدین را نسبت به فرزندان می سنجد.

۵. انتقادگری والدین که به سرزنش بیش از حد کودکان از سوی والدین اشاره دارد.

۶. تمایل به نظم و سازماندهی که تأکید بیش از حد بر اهمیت نظم و ترتیب دارد (رحیمی و همکاران، ۱۳۹۷)

کمال گرایی نقش مهمی در سبب شناسی، حفظ و مسیر آسیبهای روانی بازی میکند و با مکانیزمهایی از جمله معیارهای افراطی که باعث ایجاد قوانین انعطاف ناپذیر برای عملکرد میشود و نیز رفتارهایی همچون اجتناب و ارزیابی مکرر، عملکرد سوگیری های شناختی همچون افکار دو مقوله ای توجه انتخابی به شکست و افزایش معیارها در مورد دستاوردها برجسته میشود (گلور^۳ و همکاران، ۲۰۰۷). کمال گرا کسی است که مجموعه ای از استانداردهای سخت غیر واقعی و بالا ایجاد می کند و هنگام ارزیابی عملکرد درگیر تفکر همه یا هیچ می شود. بنابراین موفقیت تنها زمانی رخ می دهد که یک معیار بالا به دست آید و عملکرد فقط در چارچوب آن معیار بی عیب و نقص است. افراد کمال گرا تجارب شکست را بیش از حد تعمیم می دهند (اروزگان و همکاران، ۲۰۱۱).

³ -Glover

چرا که وقتی فرد پذیرش را مشروط به کسب موفقیت ها و معیارها می داند، احتمالاً روند پیگیری اهداف به طور مؤثر، دچار مشکل خواهد شد و به دنبال آن شکست و ناکامی در تحقق اهداف رخ خواهد داد که این خود باعث ناکامی فرد در دستیابی به سایر اهداف و ایجاد شناخت های معیوب در فرد خواهد شد. بنابراین در طی این فرایند کمال گرایی مستوجب مشکلات و مسائل بسیار در فرد می شود. برخی از پژوهشگران بیان می کنند بین کمال گرایی بهنجار و روان آزوده تمایز وجود کمال گرایی بهنجار به عنوان تلاش برای معیار های معقول و واقعی تعریف شده است؛ کمال گرایی روان آزوده تمایل به تلاش برای معیارهای بسیار بالا است که با ترس از شکست و تمرکز بر مایوس کردن دیگران همراه است دارد(لی و همکاران، ۲۰۱۲).

کمال گرایی به وسیله هویت و قلت (۱۹۹۱) پایه گذاری شد. آنها نشان دادند که کمال گرایی از سه بعد جداگانه تشکیل شده است. کمال گرایی خودمدار دیگر مدار و اجتماع مدار افراد کمال گرا مستعد تجربه احساس گناه هستند. شواهد نشان میدهد که کمال

گرایی خودمدار و دیگر مدار با سطوح بالای احساس گناه آن هم به دنبال شکست در وظایف همراه است (اگان و همکاران، ۲۰۱۱) کمال گرایی اجتماع مدار، افراد را از تجربه احساس رضایت و غرور به هنگام دستیابی به نتایج عالی باز میدارد (استوبر و یانگ، ۲۰۱۰)

کمال گرایی از اوایل قرن بیستم مفهوم مورد علاقه ی روان شناسان بوده است. اولین کسانی که بر روی کمال گرایی کار کردند آن را این گونه تعریف کردند گرایش افراطی فرد به بی عیب و نقص بودن کوچکترین اشتباه خود را گناهی تا بخشودنی پنداشتن و مضطربانه انتظار پیامدهای شوم شکست را کشیدن به زبان ساده تر افراد کمال گرا معیارهای خیلی خیلی بالایی را برای موفقیت در نظر میگیرند و اگر به آن اهداف بلند پروازانه نرسند خود را شکست خورده می پندارند آنها دنیا را با قانون همه یا هیچ میشناسند. هر نتیجه ی ممکن یا شکست کامل است یا موفقیت کامل در ورزش این پدیده به وضوح در نظر ورزشکاران بعد از انجام مسابقه نمود پیدا میکند. آنهایی که مساوی گرفتن را یک شکست افتضاح میدانند و اصلاً به عوامل دیگر دخیل در نتیجه کاری ندارند احتمالاً افرادی کمال گرا هستند. اگر قبل از مسابقه نیز به سراغ ورزشکاران کمال گرا برویم، می بینیم که بیش از هر چیز ترس از شکست ذهنشان را مشغول کرده است(امامی، ۱۳۸۲).

به طور کلی ترس از شکست نگرانی از ارزیابی و نحوه تفکر دیگران در مورد خود تدوین استانداردهای سطح بالا و عدم اطمینان به کسب موفقیت آمیز آنها و افکاری از این دست که افراد کمال گرا یا آنها دست برگریبانند همگی از موارد زمینه ساز بروز و تجلی اضطراب به شمار می آیند. به عبارتی هر انسانی از مجموعه ای از تواناییها برخوردار است و یا آگاهی از میزان این استعدادها است که اهداف زندگی خود را تعیین می کند. فرض بر این است که افراد کمال گرا از طرحوارههای شناختی برخوردار هستند که بدون توجه به تواناییهای خود، اهدافی فراتر از توان و ظرفیت خویش بر می گزینند و چون از شکست در رسیدن به کمال مورد نظرشان هراسان هستند و به جز موفقیت کامل به چیزی راضی نمی شوند. برخورداری از تفکرات کمال گرایانه از یک سو خود به تنهایی منجر به افت تحصیلی میگردد؛ زیرا دانش آموزان کمال گرا تنها یا انجام تکالیف و کسب نتایج علمی و صددرد صد خوب ارضا نمی شوند آنان به این امر اکتفا نمی کنند که عملکردشان از همسالان خود بهتر است و کار یا تکلیف محوله را تا حد مطلوب و قابل قبول انجام داده اند؛ بلکه رضایت شان تنها هنگامی به طور کامل تأمین می گردند که کار یا تکلیف مورد نظر را به طور کامل و بدون هیچ گونه خطایی انجام دهند. از این جهت ممکن است به خاطر ترس از عدم نیل به مقصود خود به هیچ عنوان به سراغ

مسئولیت خود نروند یا آنها را در نیمه کاره رها میکنند و به همین دلیل دچار افت تحصیلی میشوند و از سوی دیگر کمال گرایی ممکن است یا به وجود آوردن افسردگی و اضطراب به صورت غیر مستقیم به افت تحصیلی منجر گردد. تأثیر افسردگی و اضطراب بر کاهش عملکرد از جمله عملکرد تحصیلی ثابت شده است (علی یاری، ۱۳۹۵).

فروید کمال گرایی را علامت عمومی روان نژندی و وسواس می دانست که فرامن تنیه گر آن را در جهت رسیدن به اهداف آرمانی کمال و برتری به کار می بندد. گر چه باز شناسی این سازه شخصیتی به بوته فراموشی سپرده شده اما در دو دهه پایانی قرن بیستم، اهمیت این مفهوم نقش آسیب زای آن یار دیگر مورد توجه قرار گرفت تا این زمان مفهوم کمال گرایی یک مفهوم تک بعدی بود و توجهی به ویژگی های بین فردی آن نمی شد، اما در دهه پایانی قرن بیستم کمال گرایی از حالت تک بعدی خارج و به عنوان سازه چند بعدی مطرح گردید (بشارت، ۱۳۸۳). کمال گرایی، به منزله تعیین معیارهای بسیار بالا برای عملکرد و تلاش زیاد برای رسیدن به آنهاست که با خودارزشیابی انتقادی افراطی و حساسیت زیاد به اشتباهات همراه است (هیل^۴، ۲۰۱۶). از آنجا که پژوهشهای اولیه

در زمینه کمال گرایی از روان درمانی و روان کاوی سرچشمه میگیرد دیدگاههای سنتی به کمال گرایی آن را به عنوان یک پدیده شخصیتی ناسالم و ناکارآمد در نظر میگیرند (استونبرگ^۵، ۲۰۱۱).

بر این اساس پژوهشگران بین کمال گرایی مثبت (سازگار) منفی ناسازگار و در برخی موارد عدم کمال افرادی که دارای سطوح پایینی از هر دو بعد کمال گرایانه هستند) تمایز قائل شده اند. هر دو بعد کمال گرایی مثبت و منفی دارای سطوح بالایی از تلاشهای کمال گرایانه هستند اما افراد با کمال گرایی منفی برعکس کمال گرایان مثبت سطوح بالاتری از نگرانی ها را دارند (هیل، ۲۰۱۷).

به طور کلی کمال گرایان مثبت انعطاف پذیرترند و هرچند به هدف خود دست پیدا نکنند، محدودیتهای خود را میپذیرند و از تلاش خود لذت میبرند در مقابل افراد با کمال گرایی منفی انعطاف ناپذیرند؛ همواره تحت تأثیر ترس و نگرانی ناشی از شکست قرار میگیرند و احساس بی ارزشی میکنند و در مسیر پیشرفت دچار هیجانات منفی میشوند و پس از هر دو شرایط موفقیت و شکست عدم رضایت از خود نشان میدهند (استونبرگ، ۲۰۱۱).

مبانی نظری پیشرفت تحصیلی

آموزش و پرورش یکی از قدیمی ترین نهادهای اجتماعی است که از بدو تشکیل زندگی گروهی انسان و در پاسخ به نیاز انسانها در روابط متقابل به شکل ابتدایی خود وجود داشته است. از دیدگاه دورکیم آموزش و پرورش یک واقعیت اجتماعی است و نقش آموزش و پرورش وارد کردن و جا دادن فرد در نظام اجتماعی است. به نظر او در هر جامعه ای آموزش و پرورش متناسب با اهداف

^۴ -Hill

^۵ -Stoeber

و ارزشهای آن جامعه است لذا محتوای آموزش و پرورش از جامعه ای به جامعه دیگر و از یک عصر به عصری دیگر فرق می کند. آموزش و پرورش وسیله ای برای رسیدن به هدف است اما این جامعه است که هدف را تعیین می کند نه فرد از دیدگاه دور کیم کارکرد آموزش و پرورش حفظ ثبات جامعه و اجتماعی کردن فرد است. به اعتقاد او ارزشهای اخلاقی که اساس و بنیان نظم اجتماعی اند از طریق نهادهای آموزشی، تثبیت می- شوند و بقا و دوام مییابند دورکیم همخوانی و مطابقت ساختار آموزش و پرورش با ساختار جامعه را در مقایسه جامعه ساده ابتدایی با جامعه پیچیده صنعتی نشان میدهد و معتقد است، پیدایی نظامهای دولتی آموزش و پرورش عمومی که آموزشهای عالی تخصصی نیز ملازم آنهاست در واقع مشخصه جامعه ارگانیکی است و در جوامع جدید دولت باید هدایت کلی آموزش و پرورش رسمی را به عهده گیرد و تضمین کند که آموزش و پرورش بازتاب آرمانها و اصولی است که جامعه آنها را پاس می دارد و نیز اطمینان دهد که کودکان برای ایفای نقشهایی که در تقسیم کار تخصصی خواهند داشت آموزش میبینند وظیفه اصلی آموزش و پرورش تعلیم و تربیت است و تعلیم و تربیت از دیدگاه اقتصادی نوعی سرمایه گذاری به شمار میرود لذا باید در صدد بود تا چنین سرمایه گذاری عظیمی که بخش عمده ای از سرمایه های کشور را به خود اختصاص می دهد و صحیح برنامه ریزی گردد تا ضایعات آن به حداقل برسد. بدین جهت هر گونه ضایعه ای که موجب تلف شدن سرمایه شود و نتیجه مطلوب از آن به دست نیاید «افت» نامیده می شود، چرا که هر ساله دهها میلیاردها ریال بودجه کشور را به هدر میدهد و نیروهای بالقوه انسان

جامعه را از آموزش و پرورش خارج می کند و به این ترتیب عظیم ترین سرمایه های جامعه که همان نیروهای انسانی بی ثمر می ماند(تیبیان و کریمیان،۱۳۹۷).

یکی از مهمترین نهادهای اجتماعی نهاد آموزش و پرورش است. نهادهای که اهمیت آن باعث شده برنامه ریزان و سیاست گذاران در تصمیمات خود توجه ویژه ای به آن نمایند و آن را زیربنای توسعه جوامع تلقی کنند. بنابراین متولیان این نهاد نه فقط بر کمیت که مهمتر از آن باید بر کیفیت آموزش تأکید داشته و از این طریق برای دست یابی به مراحل توسعه یافتگی تلاش کنند. از جمله شاخصه های مهم در سنجش کیفیت آموزش عملکرد تحصیلی دانش آموزان است که از نقطه نظر علمی و کاربردی دارای اهمیت است. به اعتقاد تیلور اهداف اساسی هر نظام آموزشی فراهم آوردن شرایط و استفاده از شیوه های نوین و مفید است تا فراگیران به کمک آنها بتوانند حداکثر توانمندیهای خود را بروز داده و به موفقیتهای بیشتری نائل آیند. از نظر او نیز شاخص چنین پیشرفتی "عملکرد تحصیلی" است(شاوردی و همکاران،۱۳۹۹).

عملکرد تحصیلی پیشرفت و افت تحصیلی دانش آموزان

منظور از پیشرفت تحصیلی موفقیت در امر تحصیل است که میتواند به مهارت در امری خاص یا تخصص در بخشی از دانش منجر شود. پیشرفت تحصیلی یا موفقیت تحصیلی معلومات یا مهارتهای اکتسابی عمومی یا خصوصی در موضوعات درسی است که معمولاً به وسیله آزمایشها و نشانه ها یا هر دو که معلمان برای دانش آموزان وضع می کنند، اندازه گیری میشود. پیشرفت تحصیلی عبارت است از محصول نهایی فرایند یادگیری فعال که با کمک آموزش فعالیت های تربیتی انجام میگردد. همچنین، سرعتی که

دانش آموز در تکمیل پایه ها و درجات گوناگون دارد و بر حسب مقدارش، پیش افتادگی و سرعت یا عقب ماندگی وی اندازه گیری میشود. پیشرفت تحصیلی دانش آموزان یکی از شاخصهای مهم در ارزشیابی آموزش و پرورش است و تمام کوششها در این نظام در واقع تلاش برای جامعه عمل پوشاندن به این امر تلقی میشود. به طور اعم کل جامعه و به طور اخص نظام آموزش و پرورش نسبت به سرنوشت کودکان، رشد و تکامل موفقیت آمیز آنان و جایگاه آنها در جامعه علاقه مند و نگران است و انتظار دارد دانش آموزان در جوانب گوناگون اعم از ابعاد شناختی و کسب مهارت و تواناییها و نیز در ابعاد عاطفی و شخصیتی، آنچنان که باید پیشرفت و تعالی یابند. پیشرفت تحصیلی در واقع موفقیت دانش آموزان در یک یا چند موضوع درسی مثل درک، فهم، خواندن یا محاسبه عددی است. چنین پیشرفتهایی توسط آزمونهای میزان شده تحصیلی اندازه گیری می شود. همچنین، این اصطلاح بر پیشرفت فرد در کلاس آن طور که در کار مدرسه ارزیابی میشود، دلالت دارد. در تعریفی دیگر، پیشرفت تحصیلی به جلوه ای (نمایی از جایگاه تحصیلی دانش آموزان اشاره دارد که این جلوه ممکن است بیانگر نمره ای برای یک دوره، میانگین نمرات در دوره ای مربوط به یک موضوع یا میانگین نمرات دوره های مختلف باشد. برای پیشرفت تحصیلی می توان مالک های گوناگون در نظر گرفت که مشهورترین آنها میانگین نمرات کل میباشد. علاوه بر این تعاریف، از پیشرفت تحصیلی به عنوان یکی از شاخصهای پیشرفت در نظام آموزش و پرورش و مفهوم انجام تکالیف و موفقیت دانش آموزان در گذراندن دروس یک پایه تحصیلی مشخص یا موفقیت دانش آموزان در امر یادگیری مطالب درسی استفاده میشود. وجه مخالف آن افت تحصیلی است که یکی از معضلات نظام آموزشی میباشد که به شیوه های گوناگون همچون عدم موفقیت دانش آموزان در دستیابی به هدفهای مقاطع تحصیلی مربوطه، مردودی و تکرار پایه های تحصیلی ترک تحصیل زودرس بیکاری و بلاكلیفی خود را نشان میدهد. به طور خلاصه، نیل به اهداف آموزشی را به اصطلاح پیشرفت تحصیلی بیان می کنند(قهرمانی، ۱۴۰۰).

عوامل تأثیر گذار بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

در دنیای امروز، آموزش یکی از مهمترین ضروریات زندگی به شمار می رود؛ به طوریکه بدون آموزش ادامه زندگی در معرض خطر قرار میگیرد از آنجاییکه، آموزش نیازمند هزینه و بودجه زیادی است، لذا هدف از آموزش تحصیلی دانش آموزان افزایش عملکرد تحصیلی آنان است. دولت ها مبالغ هنگفتی از درآمد ملی را به آموزش و پرورش اختصاص میدهند و علاوه بر آن خانواده ها برای اشتغال به تحصیل فرزندان خود هزینههای زیادی متحمل میشوند. افزایش عملکرد تحصیلی به معنای موفقیت تحصیلی میباشد. موفقیت تحصیلی یعنی اینکه فراگیران تا چه حد در رسیدن به اهداف دوره آموزشی موفق بوده اند(وحیدی و براتعلی، ۱۳۹۶).

سالهای متمادی است که محققان و پژوهشگران تعلیم و تربیت و روانشناسان اجتماعی مطالعات فراوانی در مورد عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان انجام داده و همیشه این موضوع در نظر آنها مطرح بوده است؛ چرا که پیشرفت تحصیلی موضوعی است که به خصوص در حال حاضر مورد توجه تمامی کشورهای جهان است و هر ساله مقدار زیادی از بودجه صرف تحصیل کودکان و نوجوانان میشود و پژوهشهای زیادی به بررسی عوامل مختلفی که می توانند بر پیشرفت تحصیلی تأثیر داشته باشند، مانند خانواده، محیط زندگی، مدرسه و برنامههای آموزشی اختصاص یافته است. مطالعه عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی مسأله پیچیده ای است؛ چرا که پیشرفت، عنصری چند بعدی است و به گونه ای ظریف به رشد جسمی، اجتماعی شناختی و عاطفی دانش آموزان مربوط است. در گذشته بسیاری از پژوهشگران روی تأثیر تواناییهای ذهن و شناختی بر پیشرفت تحصیلی تأکید می

کردند. به طور کلی، عواملی که بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تأثیر دارند به سه دسته تقسیم میشوند(تقی پور و همکاران، ۱۳۹۶):

- عوامل فیزیولوژیکی این عوامل شامل متغیرهای بدنی و فیزیکی یادگیرنده از جمله سوء تغذیه و سلامت جسمانی می شود.
- عوامل روان شناختی این عوامل شامل متغیرهای روان شناختی از جمله استعداد، خالقیت خودپنداره، عزت نفس نگرش نسبت به مسایل، آموزشی انگیزه پیشرفت امکان کنترل و ویژگیهای شخصی دیگر میشود.
- عوامل محیطی این عوامل در برگیرنده متغیرهای بیرونی شامل پایگاه اقتصادی و اجتماعی (درآمد، تحصیلات، محل زندگی متغیرهای مربوط به خانواده تعداد افراد خانوار سبک فرزندپروری والدین، ارزشهای فرهنگی خانواده و متغیرهای مربوط به محیط مدرسه (شرایط مدرسه، مدیریت مدرسه، نگرش ویژگیهای معلمان، فرهنگ و جو سازمانی مدرسه) می شود.

پیشینه پژوهشی

نتایج مرادی و عبداللهی(۱۴۰۲) پژوهش نشان داد بین کمال گرایی والدین و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان رابطه وجود دارد. بین کمال گرایی پدران و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان رابطه وجود دارد اما بین کمال گرایی مادران و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان وجود ندارد.

نتایج پژوهش جعفریان و همکاران (۱۳۹۷) نشان داد کمال گرایی بیش از حد والدین موجب کاهش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می گردد.

نتایج پژوهش برومند کیا و برنا (۱۳۹۵) نشان داد بین انگیزه پیشرفت با کمال گرایی والدین در بین دانشجویان رابطه مثبت معنی داری وجود دارد.

نتایج پژوهش احمدی و عبادی پور(۱۴۰۱) نشان داد بین کمال گرایی والدین و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان متوسطه رابطه وجود دارد. بین کمال گرایی پدران و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان متوسطه رابطه وجود دارد. بین کمال گرایی مادران و پیشرفت تحصیلی در دانش آموزان متوسطه رابطه وجود ندارد.

نتایج پژوهش اسدی و همکاران(۱۳۹۹) نشان داد که بین کمال گرایی والدین با مهارت های اجتماعی , و تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی رابطه وجود دارد.

نتایج پژوهش پوراکبری(۱۳۹۹) نشان داد که بین کمال گرایی و تحصیل دانش آموزان رابطه ی معنا داری وجود دارد که می تواند منجر به پیشرفت یا افت تحصیلی شود.

هاسپولت^۶ و یالچین^۷ (۲۰۲۳) در پژوهش خود دریافتند که بین کمال گرایی والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

اندلمن^۸ و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود دریافتند که بین کمال گرایی والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

نگری^۹ و همکاران (۲۰۲۳) در پژوهش خود دریافتند که بین کمال گرایی والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

اسکاربرو^{۱۰} (۲۰۲۲) در پژوهش خود دریافتند که کمال گرایی، انتظارات والدین و عزت نفس با پیشرفت تحصیلی ارتباط نداشتند

یافته ها

کمال گرایی والدین می تواند تأثیر قابل توجهی در پیشرفت تحصیلی فرزندان داشته باشد. والدینی که به شدت به کمال و عملکرد برتر در تحصیلات فرزندان خود اهمیت می دهند، معمولاً تمایل دارند که فرزندان خود در تمامی دروس و فعالیت های تحصیلی بهره برداری بالا داشته باشند. آن ها ممکن است از فرزندان خود انتظار داشته باشند که در همه دروس بهترین نمره را بگیرند و در رقابت با دیگران برتری داشته باشند. با این حال، باید توجه داشت که این رویکرد ممکن است منجر به فشار و استرس زیاد بر روی فرزندان شود. برخی از فرزندان ممکن است به دلیل انتظارات بالا و فشارهای مداوم، احساس ناتوانی و قدرت نیاوردن در تحقق این انتظارات

را تجربه کنند. بهتر است والدین به جای تمرکز فقط بر رتبه و نمره، به توسعه مهارت های ضروری مانند خلاقیت، مسئولیت پذیری، همکاری و مهارت های اجتماعی در فرزندان خود نیز توجه کنند. ایجاد محیطی حمایت کننده و آموزش مهارت های مدیریت زمان و استرس نیز می تواند به پیشرفت تحصیلی فرزندان کمک کند. به طور کلی، توازن بین ارائه حمایت و تشویق فرزندان به رسیدن به کمال و همچنین ایجاد فضایی آرام و مناسب برای رشد و توسعه آن ها، می تواند به پیشرفت تحصیلی و عملکرد بهتر آن ها کمک کند.

یافته های پژوهش مرادی و عبداللهی (۱۴۰۲) همسو با یافته های پژوهشی احمدی و عبادی پور (۱۴۰۱) بوده و نشان داد بین کمال گرایی والدین و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان متوسطه رابطه وجود دارد. بین کمال گرایی پدران و پیشرفت

⁶ -Haspolat

⁷ -Yalçın

⁸ -Endleman

⁹ -Negru

¹⁰ -Scarborough

تحصیلی در بین دانش آموزان متوسطه رابطه وجود دارد. بین کمال گرایی مادران و پیشرفت تحصیلی در دانش آموزان متوسطه رابطه وجود ندارد.

در این میان نیز یافته های پژوهشی جعفریان و همکاران (۱۳۹۷) همسو با یافته های پژوهشی برومند کیا و برنا (۱۳۹۵)، اسدی و همکاران (۱۳۹۹)، پورا کبری (۱۳۹۹)، هاسپولت و یالچین (۲۰۲۳)، اندلمن و همکاران (۲۰۲۲)، نگری و همکاران (۲۰۲۳) بودند و نشان دادند که بین کمال گرایی والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. اما با نتایج پژوهش اسکاربرو (۲۰۲۲) همسو نبوده و مخالف بود زیرا نتایج تحقیقات وی نشان داد که کمال گرایی، انتظارات والدین و عزت نفس با پیشرفت تحصیلی فرزندان ارتباط ندارد.

بحث و نتیجه گیری

با توجه به تحقیقات و مطالعات مختلف، می توان گفت که تاثیر کمال گرایی بر پیشرفت تحصیلی فرزندان می تواند متنوع باشد. در برخی موارد، کمال گرایی می تواند به عنوان یک محرک برای دستیابی به بالاترین استانداردها و عملکرد برتر عمل کند. به عبارت دیگر، فرزندان که دارای میل به کمال گرایی هستند، معمولاً می کوشند تا در تحصیلات خود به بهترین شکل ممکن عمل کنند و از نتایج خوبی برخوردار شوند. اما در برخی موارد دیگر، کمال گرایی می تواند تاثیر منفی داشته باشد. فرزندان که دچار اضطراب کمال گرایی هستند، ممکن است تحت فشار قرار بگیرند و از انجام وظایف واقعی واکنش های نامناسبی نشان دهند. این می تواند منجر به افت عملکرد تحصیلی، ناامیدی و حتی افسردگی شود.

با این وجود، برای حفظ تعادل میان کمال گرایی و پیشرفت تحصیلی، مهم است که والدین و مربیان با فرزندان خود در مورد اهمیت تلاش، اشتیاق و ایجاد تعادل صحیح بین هدف گذاری و استراحت صحبت کنند. همچنین، تشویق کردن فرزندان به تجربه های جدید، پذیرش اشتباهات و ارائه حمایت و برنامه ریزی مناسب نیز می تواند به پیشرفت تحصیلی سودمند باشد.

کمال گرایی والدین می تواند تأثیرات قابل توجهی بر روی رشد و توسعه فرزندان خود داشته باشد. زمانی که والدین به دنبال دستیابی به آرزوها و خواسته های خود از طریق فرزندان هستند، ممکن است فشارهای زیادی بر روی فرزندان خود قرار دهند.

والدین کمال گرا معمولاً انتظارات بسیار بالا را از فرزندان خود دارند. آن ها ممکن است از فرزندان خود انتظار موفقیت بیش از حد، عملکرد بی نقص و بودن بهترین در همه زمینه ها داشته باشند. این انتظارات زیاد می تواند فشار روحی و روانی روی فرزندان بگذارد و باعث کاهش اعتماد به نفس و ایجاد استرس و اضطراب در آن ها شوند. علاوه بر این، والدین کمال گرا ممکن است از خطاها و

ناکامی های فرزندان خود بیش از حد ناراحت شوند و این ممکن است باعث شکستن ارتباط عاطفی بین والدین و فرزندان شود. فرزندان نیز ممکن است به دنبال رضایت و عشق والدین خود باشند و احساس کنند که برای علاقه و قبولی والدین، باید همیشه بهترین عملکرد را ارائه دهند. برای رشد و توسعه سالم فرزندان، اهمیت دارد که والدین توانایی قبول واقعیت ها، ارزش گذاری اصولی از خطاها و ناکامی ها و ایجاد محیطی پشتیبان کننده و امن برای رشد فرزندان را داشته باشند. به جای تمرکز بر کمال، می توان به

جهت گیری به سوی پیشرفت و رشد فرزندان توجه کرد و آن ها را برای ارزش های دیگری مانند همکاری، انعطاف پذیری و شادابی تربیت کرد.

در نهایت، باید به یاد داشت که هر فرزند یک فرد منحصر به فرد است و هیچ کس نمی تواند به طور مطلق خوب یا بد بودن آن را تعیین کند. مهم ترین چیز، عشق و پشتیبانی بی شرط والدین به فرزندان شان است.

در آینده، نیاز است تحقیقات بیشتری در این زمینه انجام شود تا بتوان به طور دقیق تر به تاثیرات کمال گرایی بر پیشرفت تحصیلی فرزندان پی برد. این تحقیقات می توانند به والدین و مربیان کمک کنند تا راه های بهتری برای حمایت از فرزندان خود در راستای پیشرفت تحصیلی پیدا کنند.

پیشنهادهای

۱. ایجاد انگیزه در فرزندان: توجه به علایق و توانایی های فرزندان و تشویق آنها به تحقق آرزوها و اهداف شان می تواند انگیزه و اشتیاق در آنها را افزایش دهد. این انگیزه می تواند به پیشرفت تحصیلی آنها کمک کند.

۲. ارائه حمایت و راهنمایی: فرزندان نیاز دارند تا در مسیر تحصیلی خود حمایت شوند و راهنمایی های لازم را دریافت کنند. والدین و مربیان می توانند به آنها کمک کنند تا هدف های قابل تحقق و مناسبی را برای خود تعیین کنند و برنامه ریزی مناسبی را برای رسیدن به آنها داشته باشند.

۳. تشویق به تجربه های جدید: فرزندان را تشویق کنید تا به تجربه های جدید در تحصیلات خود بپردازند. این می تواند شامل شرکت در کلاس ها و دوره های موسیقی، هنر، ورزش و سایر فعالیت های آموزشی باشد. این تجربه ها می توانند نگرشی مثبت و آگاهی بیشتر را در فرزندان ایجاد کنند.

۴. تشویق به خود آگاهی و تعادل: آموزش فرزندان درباره اهمیت خود آگاهی، تعادل و پذیرش اشتباهات می تواند به آنها کمک کند تا از فشارها و انتظارات بیش از حد خلاص شوند. آنها باید بدانند که هیچکس کامل نیست و اشتباه کردن قابل قبول است.

۵. تنظیم سطح انتظارات: والدین و مربیان باید سطح انتظارات خود را با توانایی ها و پیشرفت فرزندان تطبیق دهند. انتظارات بیش از حد بالا ممکن است فشار روانی و اضطراب را در فرزندان ایجاد کند. بنابراین، تنظیم سطح انتظارات به میزان توانایی و تلاش فرزندان بسیار مهم است.

۶. توجه به بهبود فرآیند: به جای تمرکز فقط بر نتیجه، توجه به بهبود فرآیند یادگیری نیز توسط فرزندان می تواند مفید باشد. وقتی که فرزندان بهبود روند یادگیری خود را متوجه می شوند و تمرکز خود را بر روی ارتقای مهارت ها و افزایش دانش می گذارند، پیشرفت تحصیلی آنها بهبود می یابد.

۷. توجه به سلامت روانی: فرزندی که دارای تمایلات کمال‌گرایی هستند، ممکن است به فشار روانی و استرس دچار شوند. بنابراین، حمایت از سلامت روانی آنها از اهمیت بالایی برخوردار است. ایجاد فضای امن برای بیان احساسات و ارائه راهکارهای مدیریت استرس و اضطراب می‌تواند به کاهش تاثیر منفی کمال‌گرایی بر پیشرفت تحصیلی کمک کند.

۸. همکاری با مشاوران و متخصصان: در صورت نیاز، همکاری با مشاوران تحصیلی و روانشناسان می‌تواند به والدین و فرزندان کمک کند تا بهترین راهکارها را برای مدیریت کمال‌گرایی و پیشرفت تحصیلی پیدا کنند. این متخصصان می‌توانند راهنمایی‌های مورد نیاز را ارائه دهند و استراتژی‌های مناسب را پیشنهاد کنند.

در نهایت، باید توجه داشت که هر فرد و شرایط خاصی دارد و تاثیر کمال‌گرایی بر پیشرفت تحصیلی ممکن است بین فرزندان متفاوت باشد.

منابع

- احمدی، حامد و عبادی پور، منوچهر. (۱۴۰۱). تاثیر کمال گرایی والدین بر پیشرفت تحصیلی فرزندان، چهارمین کنفرانس بین المللی رویکردهای نوین مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی در قرن ۲۱، تهران
- اسدی، زینب، و حسینی طبقدی، سیده لیلا. (۱۳۹۹). نقش کمال گرایی و مثبت اندیشی والدین. در پیش بینی مهارت های اجتماعی. مجله روانشناسی، ۲۴ (۱ (پیاپی ۹۳))، ۹۱-۱۰۵.
- باغدار سعدآباد زهرا. (۱۴۰۰). آموزش و پرورش و دانش آموز: مروری بر عوامل موثر بر عملکرد تحصیلی (پیشرفت و افت تحصیلی) دانش آموزان. نشریه علمی رویکردهای پژوهشی نوین مدیریت و حسابداری Retrieved 213-222, 5(16), از <https://majournal.ir/index.php/ma/article/view/1858>
- بشارت، محمدعلی. (۱۳۸۳). رابطه کمال گرایی و مشکلات بین شخصی. دانشور رفتار، ۱۱ (۷ (ویژه مقالات روان شناسی ۳))، ۱-۸.
- پورا کبری، عارفه. (۱۳۹۹). بررسی رابطه کمال گرایی و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان متوسطه دوم شهر یزد، هشتمین همایش علمی پژوهشی علوم تربیتی و روانشناسی، آسیب های اجتماعی و فرهنگی ایران، تهران
- تقی پور، حسینعلی، کشاورز لشکناری، روح اله، و یوسف رشیدی، علی اصغر. (۱۳۹۶). دانش محتوایی روش های معلمی و تاثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان. کنفرانس پژوهش های نوین ایران و جهان در مدیریت، اقتصاد، حسابداری و علوم انسانی
- جعفری سرخه دیزج، سعیده. (۱۴۰۰). بررسی رابطه کمال گرایی والدین و پیشرفت تحصیلی فرزندان، اولین کنفرانس بین المللی علوم تربیتی، روانشناسی و علوم انسانی
- جعفریان، صادق و مرتضوی باباحیدری، سیدمریم و احمدی بنی، فاطمه و سمیعی، مریم. (۱۳۹۷). رابطه کمال گرایی والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، دومین کنفرانس بین المللی نوآوری و تحقیق در علوم تربیتی، مدیریت و روانشناسی، تهران
- حسینی، خدیجه و کااوند، علیرضا و حکیمی، محمد. (۱۳۹۸). رابطه کمال گرایی و سبک تفکر والدین با انگیزه تحصیلی در دانش آموزان مدارس عادی و تیزهوشان، فصلنامه روانشناسی و علوم رفتاری ایران، شماره ۱۹، صفحه ۶۶-۸۳
- خطیبی، مجید، کیانی، قمر، انتصارفومنی، غلامحسین، و احمدی، محمدسعید. (۱۴۰۰). پیش بینی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بر اساس کفایت اجتماعی؛ نقش میانجی معنی تحصیلی. آموزش پرستاری، ۱۰ (۱)، ۲۵-۳۴.
- دلیرناصر، نرگس، و حسینی نسب، سیدداوود. (۱۳۹۴). بررسی مقایسه ای پیشرفت تحصیلی و انگیزه پیشرفت در دانش آموزان ابتدایی مدارس عادی و هوشمند شهر تبریز. آموزش و ارزشیابی (علوم تربیتی)، ۸ (۲۹)، ۳۱-۴۲.

رحمت زهی، خدانظر، و گل شاهی، فاطمه. (۱۳۹۷). بررسی رابطه کمال گرایی والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه دوم ناحیه ۲ زاهدان. کنفرانس ملی دستاوردهای نوین جهان در تعلیم و تربیت، روانشناسی، حقوق و مطالعات فرهنگی اجتماعی.

رحیمی، علی و صالح پور، علیرضا. (۱۳۹۷). رابطه بین کمال گرایی والدین با اختلال وسواس فکری فرزندان، پنجمین همایش ملی پژوهش های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی ایران (با رویکرد فرهنگ مشارکتی)، تهران، ستایشی اظهار، محمد، میرنسب، میرمحمود، و محبی، مینا. (۱۳۹۶). رابطه امیدواری و پیشرفت تحصیلی با نقش میانجی گری اهمال کاری تحصیلی در دانش آموزان. آموزش و ارزشیابی (علوم تربیتی)، ۱۰ (۳۷)، ۱۲۵-۱۴۲.

سیف، علی اکبر. (۱۳۹۶). روانشناسی تربیتی مدرن تهران

شاوردی، تهمینه، چیت سازقمی، محمدجواد، و حیدری، حسین. (۱۳۹۹). تاثیر شبکه های اجتماعی مجازی بر عملکرد کمی تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوم شهر تهران. فناوری آموزش (فناوری و آموزش)، ۱۴ (۴ (پیاپی ۵۶))، ۸۰۱-۸۱۲. صادقی، غلامحسین. (۱۴۰۱). رابطه کمال گرایی والدین با اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان، دومین همایش ملی ایده های کاربردی در علوم تربیتی، روانشناسی و مطالعات فرهنگی، بوشهر صبحی قراملکی، ناصر. (۱۳۹۱). پیش بینی انگیزه پیشرفت تحصیلی بر اساس هوش هیجانی دانش آموزان. روانشناسی مدرسه، ۱۱ (۳)، ۴۹-۶۲.

طیبیان، شیوا، کریمیان، حبیب الله. (۱۳۹۷). بررسی و مقایسه میزان تاثیر عوامل خانوادگی و اجتماعی موثر بر افت تحصیلی دانش آموزان (مطالعه موردی دانش آموزان دختر مقطع اول و دوم و سوم متوسطه) پژوهش اجتماعی، 10(40), 64-86.

علی پور کورکاء، خدیجه و ابراهیمیان، فرزانه و مرتضوی، فاطمه. (۱۳۹۹). بررسی رابطه کمال گرایی والدین بر اعتماد به نفس فرزندان و دلایل ایجاد کمال گرایی والدین، ششمین کنفرانس ملی علوم انسانی و مطالعات مدیریت علی یاری، فرضعلی. (۱۳۹۵). بررسی رابطه کمال گرایی والدین با پیشرفت تحصیلی فرزندان. کنفرانس بین المللی روان شناسی، علوم تربیتی و رفتاری.

عینی، ساناز، نریمانی، محمد، و بشرپور، سجاد. (۱۳۹۸). پیش بینی پیشرفت تحصیلی براساس سرزندگی تحصیلی و یادگیری خود راهبر دانش آموزان دختر. راهبردهای شناختی در یادگیری، ۷ (۱۲)، ۳۳-۴۵.

قدمی، مجید. (۱۳۹۳). بررسی رابطه کمال گرایی با اضطراب امتحان دانش آموزان. نوآوری های آموزشی، ۱۳ (۴۹)، ۱۳۶-۱۵۱.

قنبری، سیروس، و سلطانزاده، وحید. (۱۳۹۵). نقش واسطه ای هوش هیجانی در ارتباط بین خودکارآمدی پژوهشی و انگیزه پیشرفت تحصیلی (مورد مطالعه: دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه بوعلی سینا همدان). مطالعات اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی، ۶(۱۴)، ۴۱-۶۷.

قهرمانی، نسرين و انتظاری زنوز، مهدی. (۱۴۰۰). دانش محتوایی معلمی و تاثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، نهمین همایش علمی پژوهشی علوم تربیتی و روانشناسی، آسیب های اجتماعی و فرهنگی ایران، تهران

لطفی عظیمی، افسانه، درتاج، فریبرز، افروز، غلامعلی، و نعمت طاووسی، محترم. (۱۳۹۶). پیش بینی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بر اساس خودپنداشت تحصیلی و مسند مهارگری. روانشناسی مدرسه، ۶(۳)، ۱۰۱-۱۱۴.

مرادی، عبدالله و عبداللهی، گیلان. (۱۴۰۲). بررسی رابطه کمالگرایی والدین با پیشرفت تحصیلی فرزندان، هفدهمین کنفرانس بین المللی روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی

مشعل پورفرد، مرضیه. (۱۳۹۶). پیشبینی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بر اساس ویژگی کمالگرایی والدین، سومین همایش ملی مطالعات و تحقیقات نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی ایران

مظلوم همدانی، شهیده سادات، و عمویور، مسعود. (۱۳۹۶). رابطه کمال گرایی والدین با عزت نفس و خوش بینی فرزندان آنها در بین دانش آموزان دختر دبیرستان های شهرستان رشت. توسعه ی آموزش جندی شاپور، ۸(ویژه نامه)، ۱۱۸-۱۲۲.

مهریان، عصمت، جناآبادی، حسین، و پورقاز، عبدالوهاب. (۱۳۹۸). رابطه معنای تحصیلی با استرس ادراک شده و خوش بینی تحصیلی در دانش آموزان شهر نیشابور. مطالعات روانشناسی تربیتی، ۱۶(۳۳)، ۱۳۷-۱۵۶.

وحیدی، زهرا و براتعلی مریم. (۱۳۹۶). پیش بینی عملکرد تحصیلی دانش آموزان دبیرستانی بر اساس مهارت های فراشناختی و خودتنظیمی. دو ماهنامه راهبردهای آموزش در علوم پزشکی. ۱۰(۲): ص. ۱۰۳-۱۱۴.

Hill AP, Curran T. Multidimensional perfectionism and burnout: A meta-analysis. Personality and Social Psychology Review. 2016 Aug;20(3):269-88

Coetzee, L. R. (2011). The relationship between students' academic self-concept, motivation and academic achievement at the university of the Free State. MA thesis, University of South Africa.

Egan, S. J., Wade, T. D., & Shafran, R. (2011). Perfectionism as a transdiagnostic process: A clinical review. *Journal of Clinical Psychology Review*, 31, 203-212.

Endleman, S., Brittain, H., & Vaillancourt, T. (2022). The longitudinal associations between perfectionism and academic achievement across adolescence. *International Journal of Behavioral Development*, 46(2), 91-100.

Engin-Demir, C. (2009). Factors influencing the academic achievement of the Turkish urban poor. *International Journal of Educational Development*, 29 (1), 17-29.

Erozkan, A., Karakas, Y., Ata, S., & Ayberk, A. (2011). The relationship between perfectionism and depression in Turkish high school students. *Journal of Social behavioral and personality*, Frost RO, Marten P, Lahart C, Rosenblate R. 2003. The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14:449-468.

Glover, D.S., Brown, G. R., Fairburn, C. G., & Shafran, R. (2007). A preliminary evaluation of cognitive-behavior therapy for clinical perfectionism: A case series. *British Journal of Clinical Psychology*, 46: 85-94.

Haspolat, N. K., & Yalçın, İ. (2023). Psychological symptoms in high achieving students: The multiple mediating effects of parental achievement pressure, perfectionism, and academic expectation stress. *Psychology in the Schools*, 60(11), 4721-4739.

Hill AP, Madigan DJ. A short review of perfectionism in sport, dance and exercise: out with the old, in with the 2×2. *Current opinion in psychology*. 2017 Aug 1;16:72-7

Huntly, Helen (2008) Teachers Work: Beginning Teachers' Conceptions Of Competence, The Australian Educational Researcher, Vol. 35, No.1.

Kurz NM 2006. The Relationship Between Teachers Sense of Academic Optimism and Commitment to the Profession, Presented in partial fulfillment of the requirement for the degree of doctor of philosophy in the Graduate school of the Ohio state university.

Lee, M. A., Schoppe-Sullivan, S. J., & Kamp Dush, C. A. (2012). Parenting perfectionism and parental adjustment. *Journal of Personality and Individual Differences*, 52:454-457.

Martin JL, Ashby JS. 2004. Perfectionism and fear of intimacy. *The family Journal*, (12): 368-374.

Negru-Subtirica, O., Damian, L. E., Pop, E. I., & Crocetti, E. (2023). The complex story of educational identity in adolescence: Longitudinal relations with academic achievement and perfectionism. *Journal of Personality*, 91(2), 299-313.

Scarbrough, H. (2022). Associations Between Perfectionism, Parental Expectations, Self-Esteem, and Academic Achievement in Gifted Students.

Shkullaku, R. (2013). The relationship between self-efficacy and academic performance in the context of gender among Albanian students European Academic Research, 1(4), 467-478.

Stoeber J. The dual nature of perfectionism in sports: Relationships with emotion, motivation, and performance. *International Review of Sport and Exercise Psychology*. 2011 Sep 1;4(2):128-45.

Stoeber, J., & Yang, H. (2010). Perfectionism and emotional reactions to perfect and flawed achievements: Satisfaction and pride only when perfect. *Journal of Personality and Individual Differences*, 49, 246–251.

Sumi, K. & Kanda, K. (2002). Relationship between neurotic perfectionism, depressing, anxiety and psychosomatic symptoms. *Journal of Personality and Individual Differences*, 32, 817-826.

The effects of parental perfectionism on children's academic progress

Nadiya deris

Graduated with a bachelor's degree in psychology

Abstract

Perfectionists tend to overcome their anxieties and fears through superiority, victory, and mastery. They try to force others to obey and follow them by presenting high moral values and traits. Also, they are cold and serious in terms of their emotions and feelings. The desire for perfection and goodness is natural in humans and there is no problem in itself. But when perfectionism manifests abnormally, it can be associated with lack of self-confidence, neurosis and psychological damage. In fact, perfectionism is also presented as a positive and useful factor, but we must note that its unhealthy dimensions are associated with psychological problems. The purpose of this article is to investigate the effects of parents' perfectionism on children's academic progress. In the article under review, the necessary data has been collected and analyzed by using the resources available in the library and conducting studies and research.

Keywords: parental perfectionism, academic progress, elementary school children